

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

D. Annæ præstantia & sanctitas, quanta, vita item eius & mores quam
fuerint pietate pleni: quo item pacto sit à nobis honoranda. Serm. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

IN EADEM SOLENNITATE.

D. Anna præstantia & sanctitas quanta, uita item eius & mores quam fuerint pietate pleni: quo item pacto sit à nobis honoranda.

Sermo II.

Gratia, super gratiã, mulier sancta & pudorata. Eccles. XXVI. Charissimi fratres, si vlla fuit mulier sancta, cui hæc verba potuerit tribui maxime id fieri debet matri genitricis Dei S. Annæ. Quis enim de sanctitate hæsitet Annæ, nisi qui dubitat quoq; de beatissimæ Mariæ sanctitate? Quis nõ credat Annam mulierem esse sanctam, nisi qui beatam Virginem negat sanctissimam? Aut quis derogabit matri, nisi qui filiam eius non veneratur? Si filij dedecus ignominia est patris, & ediuerso, quomodo glorissimæ atque præ omnibus dignitate singularis beatæ Mariæ virginis prærogatiuæ non in suæ honorem redundant matris? Proinde si etiam omnia foret, quæ creduntur de sancta Anna, nobis obscura, si quæ leguntur, incerta omnia, quanta laus est, esse tantæ, virginis Dei genitricis matræ? Quomodo enim virginem Mariam tanta credemus gratia euectam, vt fieret Dei mater, si non credimus virginis huius matrem excellenti quoque fuisse sanctitate illustrem? Si enim sancta fuit in vtero matris beata Maria, quomodo non sanctum est vas illud, quod Mariam sanctitatis omnis decorem portauit? Beatissimæ eius filia Mariæ credimus conceptionem adeo sanctam vt tota fuerit pulchra, tota munda, tota absque peccato, & ab omni macula aliena: & eam quæ hanc concepit, non credemus sanctam? Aut quomodo (vt verbo vtar Ecclesiastici) sancta Anna non erit pudorata, hoc est, pudicissima atque castissima, quæ licet virili complexu filiam concepit, hanc tamen concepit totam immaculatam, atque ab originali peccato præseruatam? Si priuilegio singulari beatæ Mariæ cœlitus concessum est, vt illi dicere non liceat aut congruat illud Psalmi: *Ece enim in iniquitatibus concepta sum, & in peccatis concepit me mater mea:* quomodo Annam sanctam non dicemus, quomodo tacebimus pudicissimam, aut quomodo ei derogabimus tanquam carnali seu libidini deditæ? Absit hoc à piorum cordibus, mulierem non sentire castissimam, tamen tres subinde credatur habuisse maritos.

Prolem cur
desiderarit
B. Anna

Erat enim Anna sterilis, quæ sterilitas tanto animam eius cruciabat, quanto maiori prolis desiderio vrgebatur. Desiderabat autem prolem, non quam diuitiarum temporalium relinqueret hæredem, sed quam diuini nominis post se, hoc est, ex semine suo relinqueret cultricem, atq; auitæ fidei maternæq; deuotionis successorem. Itaq; benignissimus Deus castissimum eius videns desiderium, intentionemq; deuotissimam, fecunditate, hoc est, parienti spe nihilo minus eam frustra uit. Eam ob rem cum propterea malè audiret quasi quæ populum Dei non auget, & eam ob rem marito eius Ioachim sanctissimo ab ea separato, quem deuotionis atq; concipiendæ prolis gratia duntaxat acceperat, continentia vacabat, donec ab angelo præmonita maritum quoq; recepit redeuntem. Vtroque enim coniuge à Deo mandatum recipiente de conceptione sanctissimæ prolis sola obedientia causa, & nulla alia ratione

ratione inuitati conuenerunt. Hoc autem propterea dico, vt quam sancta, quam pudorata fuerit sancta Anna, quæ coniuuali operi haudquaquam inferuisset, postquam se infecundam existimabat, nisi à Domino per angelum id ei fuisset præceptum. Vides iam quod sancta Anna libidinis causa virum nunquam concupiuit. Vides quod propterea duntaxat, ne inobediens foret Deo, filiam concepit. Hæc itaque filia cum in ipso conceptu maneret pura ac sancta, cum à communi omnium infectione maneret sola immunis & intacta quanta eius parentes pudicitia, quanto Dei timore putabimus conuenisse? Ex sanctitate namque proles, quæ ante fuit sancta quam nata, imò quæ nunquam fuit quauis peccati labe infecta, colligitur quam castus fuerit matris uteris, in quo proles hæc benedicta requieuit. Est præterea & aliud sanctitatis indicium, quod haud parum sanctam prædicat Annam. Vbi enim vnam habuit prolem (quam vel propterea quia vnica fuit, vel quia ex Dei munere, vtpote sterilis, hanc genuit, vel quia Deo electissimam mundoque vtilissimam agnouit, tota virtute diligebat) hæc tamen se maluit abdicare propter Dei amorem quam consolatione materna, hoc est, iugi eius præsentia, ac intuitu potiri. Diligebat sane vehementer filiam suam beata mater Anna, sed eo tamen modo, vt in animo tota esset libera, tota exoccupata ob omni affectione inordinata, sensualis aut naturali. Idcirco Domino eam in templum obtulit, postquam annos hæc nata fuerat quinque, solatio quod in illa habere potuisset, seipsam priuans. Erat enim consuetudo (vt fertur Epiphanius episcopus scripsisse) in templum decem recipere virgines, quæ mundæ atque diuino cultui deditæ, linteamina, vasa reliquaque id genus templi utensilia lauabant, ac munda seruabant. Vestes quoque sacras pontificis, sacerdotum, ac leuitarum resarciebant. Inter has venerabilior fuit beatissima virgo Maria, vtpote nata de parentibus nobilissimis, diuitibus ac honestissimis, & puella venustissima, pudicissima, sanctissima ac virgo in omnium oculis gratiosa. Hæc non vilibus, vt vestium lotioni, aut huiusmodi operibus occupabatur, sed textrino operi ex auro serico, & lino seu lana nobili vacabat, ad reficienda parandaque ornamenta ministrorum templi, cuiusmodi nostri quoque Ecclesiæ paupertas pannum (vt fertur) à beatissima virgine Maria in templo textum possidere gloriatur. Videte hic beatissimæ Annæ deuotionem. Gaudium cordis sui à se abstraxit, Deoque illud obtulit, malens illam quatenus ad suam consolationem res spectabat, amittere, quam Deo non obedire. Charissimum igitur suauissimumque quod habuit, puta filiam suam, Deo obtulit sacrificium, quando eam in templo Deo cæli dedicauit. Intelligebat enim mulier sanctam, non sibi, sed Deo pariter & vniuerso mundo eam se genuisse. Propterea eidem, à quo per repromissionem eam acceperat, obtulit. Sciebat quid ab angelo sibi fuerat prædictum, atque tempus, quo illud impleretur, desiderabunda expectauit. Credendum namque est eam per reuelationem accepisse angelicam, vt non solum Dei genitricem foret paritura, sed etiam filiam Mesiam verum Christumque Domini oculis esset corporeis visura. Si enim Simeoni seni admodum in Spiritu sancto responsum est (quo intelligitur multis ipsi id precibus flagitasse) *non visurum illi mortem, nisi ante videret Christum Domini*, quid de beatissima putabimus Anna? Erat namque cælicus instructa, quod matrem esset paritura Domini. Putatis ne i-

Deuotio B. Annæ erga Deum quanta.

Consuetudo recipiendarum virginum olim quæ fuerit.

Operibus cuiusmodi B. Maria in templo mactata fuerit

Reuelatio de Christo nascituro B. Annæ facta quæ fuerit Luc. 2.

gitur

Desiderijs
quantis
Christum
videre desi-
derauerit B.
Anna.

Gen. 30.

Sollicitudo
B. Annæ pro
filia partu-
ra.

Luc. 1.
Matt. 2.
Luc. 2.

Vbi filiam
post partum
visitauerit
B. Anna.

Deuotio B.
Annæ erga
puerul. m-
reum ne-
potem suū.
Puerulus le-
tus quo pa-
cto auā tuā
amplexatus
fuit.

gitur fratres, quod non simul quoque ei fuerit promissum, vt non videret mortem, nisi ante videret Christum Domini, n. si videret Messiam futurum, nisi videret mundi saluatorem suum nepotem, suæ filia filium, suam carnem ex carne sua, hoc est, ex filia sua? Hinc cogitate, quantis cruciatur quotidie desiderijs, vt tempus illud adueniret, quo oculorum suorum desiderabile lumen, exuberantissimæq; cordis sui delicias videret. Quoties credenda est beatissima Anna in suis exclamasse orationibus: O si videre merear ex filia mea filium, mundi salutare, & decus gentis nostræ? O me felicem, si de vtero filiae meæ salus nata fuerit omnium. O si me hac gratia dignetur Deus, vt sui filij ego efficiar auia. Quam beatam me dicent omnes gentes, si ex me per filium natus fuerit Deus homo. Vtinam hunc viuam diem, quo in huius nepotis mei ruam oscula. Vtinam aliquando mihi liceat illum cordi meo infantem astringere. O quando erit, vt videam in carne mea, quem adoro Deum. Ptasne videbo hunc oculis meis? O quam lata moriar, vbi hunc videro natum. O quanta mihi spes reposita est in hoc nepote meo venturo. O felicem diem, quo nata sum, vt tantam promissionem expectem, Vtinam tam diu maneam superstes, vt videam his oculis meis te fili dulcissime.

Itaque huiusmodi votis & desiderijs dum Anna sanctissima cōtinuis vrgeretur, postquam ex filia quam desponsatam, vt paulò post procul dubio impregnata agnouit, hunc natum didicit, tamen fortasse non plene concepit partusque mysteria sciret, quibus putamus desiderijs vrgebat cito viuendi filia infantem? Quomodo enim pro sua filia paritura minori sollicitudine vrgeretur S. Anna, quam reliquæ omnium fœminarum pro suis filiabus matres, idque potissimum, quod Maria sanctissima omnino adhuc tenerima tunc erat iuencula, & quæ ante nunquam pepererat, quamque eius pijsima mater Anna (vt reor) sine dolore parituram nesciebat. Et vbi, inquit, beatissima Anna mater filiam post partum visitauit? Si quidem Maria in Bethleem vique ad tempus suæ purificationis mansit. Hinc cum puero à Ioseph virgineo, atque per omnia sanctissimo ipso suo in Aegyptum delata, septennio ibi mansit. Nunquid tanto potuit Anna expectare tempore, vt huius pueri nepotis sui differretur rueri in amplexus, dum ex Aegypto Ioseph mæluentissimus, atque totus pijsimus cum credito sibi thesauro rediret? Nō puto. Magis credenda est in Bethleem, quam primum filiam suam peperisse audiebat, aduolasse, quia non solum materna ad filiam peretas, sed etiam deuotio eam feruentissima ad nepotem vrgebat, vt quantocius atque sine dilatione tam filiam suam puerperam, quam suum mox natum nepotem videret intatulum. Cupiebat filia, quam credebat, puto, aliarum fœminarum more debilem puerperam, quod matres solent, obsequia atque officia materna impendere: festinabat infantem in vlnas accipere, ei colloqui, ei adiocari, ei (vt solent auæ) blandiri: O quibus oculis eam intuita est, o quid dulcedinis quid lætitiæ spiritualis, quid iuminis, quid amoris, quid inenarrabilis mox vbi illum contemplata est, sensit? O quam celeri fiducia, quam ardenti deuotione pignus illud in sua brachia accepit: O quam amantia eidem oscula imprefit? tam vide ediuersò quoque puerulum, vt solent infantes, brachiola sua extendentem, atque auæ nitidum collum circumplectentem, eandem osculantem, super eius pectus se reclinantem, & Annæ felicissimæ auæ suæ ardentem,

dentem. Quid inter hæc exultationis ac lætitiæ beatissimæ Annæ receperunt præcordia? Quantum exultavit eius tunc spiritus in Deo nepote salutari suo? Neque enim potuit non sentire, ut puto, hunc esse puerum, qui ante filiæ suæ conceptionem sibi fuerat olim promissus. Sensit ex admirabili cordis sui immutatione, sensit ex pinguedine ac dilatatione spiritus, sensit denique ex insolitis illuminationibus suæ mentis, hunc esse Deum & Dominum suum. Nolo autem in his, quæ dixi, obiciat mihi quispiam fortassis minus deuotus, hæc in nulla Canonicarum scripturarum haberi, atque ided non credenda. Nam si ided non credenda sunt, non est quoque credendum beatissimam Mariam filium suum vnquam osculatam fuisse, aut brachijs amplexatam, quia nusquam in veteri aut nouo testamento id legatur. Quod asserere quam ridiculum sit, quis ignoret? Dicendum potius Euangelistarum nulli id fuisse propositi, ut aliud vel de matre eius, vel de Ioseph, quanto minus de aui eiusdem, reliquisve historijs, quæ illo euenerant tempore (tamen in Christi laudem dici potuissent) enarrare, præterquam de Christi humanitate ac diuinitate, eiusdemq; operibus, idq; parcissimè ac breuissimè, aded ut à duodecimo anno Christi vsque ad tricesimum quoque ætatis eius, quid fecerit, quid dixerit Christus, tacuerint penitus. Propterea (quia nihil scriptum est de Iesu, quid his annis gesserit in intermedijs) Dominus interim aut paralyticus mutus tacuit, aut continuè intereà dormiuit? Quomodo igitur tum pia de Iesu, ita etiam num de matre, de Ioseph, de Mariæ quoque parentibus licet opinari, ad laudem eiusdem Domini nostri Iesu Christi, qui est super omnia Deus benedictus in secula, Amen.

Scopus iactentioque Euangelistarum in scribendis Euangelijs quæ fuerit.

IN EADEM SOLENNITATE.

Diua Anna ut laudetur à gratia, pulchritudine, Deiq; timore: & quam sit timor Domini bonus, utilis & necessarius.

Sermo III.

Fallax gratia, & vana est pulchritudo: Mulier timens Dominum, ipsa laudabitur. Prouerb 31. Multa sunt fratres charissimi, à quibus sancta Anna Dei genitricis mater posset commendari, si commendanda foret mulier vel à pulchritudine, vel à nobilitate, vel à gratia hominum, puta quod est amabilis & gratiosa, vel ab alijs multis, quæ non solum bonis, verum etiam malis inesse possunt. Nam quod sancta Anna mediocriter fuit diues, non tam in ea laudandum est, quam quod diuicijs cum timore Dei optimè fuerit vsa, partem cultui diuino, templiq; ministris, partem pauperibus tribuens, seruitata nihilominus sibi pro sua domo parte aliqua, qua cum parsimonia summa necessario vteretur. Vnde non diuitias, sed temperantiam Annæ laudamus qua solis necessarijs vtens, reliqua quæ mundi sunt, in eius cultum, à quo recepit, reddidit. Hoc modo Annam quoque nobilissimam scimus. Nam si in Christi humanitatem quicquid humanæ fuit nobilitatis confluit, puta patriarchalis, ducalis, regalis, prophetalis, sacerdotalisq; dignitas, id nequaquam aliter, nisi per Mariam virginem, ex qua carnem assumpsit, Annæ filiã necesse est ex Anna & Ioachim omnem hanc nobilitatem ante in Mariam

Diuitijs cum timore Dei vsa fuit B. Anna.

Temperantia.

Nobilitas S. Annæ.